Práce : Apotheosis
Autor: Agata Rząsowska-Grabicka
Výstavní soubor za 1. ročník
Vedoucí: Mgr. Iwona Germanek
Oponent: Neuveden
Inventární číslo:
Rok: 2026

Apotheosis

Cyklus je poctou věnovanou zvířatům – bytostem, které od úsvitu dějin provázejí člověka. Byla jeho společníky, opatrovníky, pomocí při práci, zdrojem potravy, ale také součástí každodenního života a kultury. Jejich přítomnost byla neustále zapsána do dějin lidstva. Přesto se zvířata ne vždy setkávala s náležitou úctou, vděčností a péčí. Příliš často se zapomíná, že jde o cítící bytosti schopné prožívat bolest, strach, připoutání i emoce.
V mnoha kulturách měla zvířata symbolický a sakrální význam. Ryba se stala symbolem křesťanství, husa ve starověkém Egyptě a Římě znamenala čistotu a plodnost, a beránek dodnes zůstává symbolem nevinnosti, mírnosti a oběti. Zároveň se právě zvířata často stávala předmětem obětních rituálů. V různých náboženstvích a civilizacích byla obětována bohům, často krutým způsobem. Beránci byli obětováni již od biblických dob – objevují se už v příběhu o Ábelovi a později v tradicích Izraelitů, starověkého Říma, Řecka či kultur Blízkého východu. Rituál dvou obětních kozlů se konal během židovského svátku Jom kipur, také holubi byli obětováni ve starověkém Izraeli. I v současnosti zůstává mnoho forem násilí vůči zvířatům společensky akceptovaných – například corrida nebo průmyslový chov hus určených na foie gras.
Ve svém cyklu tuto perspektivu obracím. Zvířata se zde stávají ústředními protagonisty – bytostmi hodnými úcty, paměti a vděčnosti. Dávám jim téměř posvátný status, kterému náleží uznání za jejich mnohasetletou přítomnost, službu a oběť člověku.
Projekt je založen na propojení fotografie (transferu) a barevné monotypie. Grafická vrstva i barevnost odkazují k estetice ikon a sakrálních obrazů. Barvy zde mají také symbolickou funkci – červená, modrá a zelená odkazují k oběti, božství a přírodě. Opakujícím se motivem je také kapradina – rostlina odedávna považovaná za magickou. Staré víry jí připisovaly schopnost rozumět řeči zvířat a odhalovat tajemství přírody.
Projekt je snahou o navrácení zvířatům jejich místa v lidském vědomí. Věřím, že budoucnost může přinést průlom v mezidruhových vztazích – vědci intenzivně pracují na rozluštění komunikačních systémů zvířat. Možná už v nejbližších letech lépe porozumíme tomu, co se nám snaží sdělit. Doufám, že s tímto poznáním se změní i náš vztah k nim – stane se vnímavější, empatičtější a plný úcty.

